

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

.....
Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc. Noli spectare quanti homo sit. Parvi enim preti est, qui tam nihili est. Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ουσιαστικά:

- iure:** τη δοτική και την αιτιατική ενικού αριθμού.
civitati: τη γενική ενικού και την αφαιρετική πληθυντικού αριθμού.
hominem: την αφαιρετική ενικού και τη γενική πληθυντικού αριθμού.
scelus: τη δοτική ενικού και την ονομαστική πληθυντικού αριθμού.
recuperatio: την αιτιατική και την αφαιρετική ενικού αριθμού.

Μονάδες 5

β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες:

- is:** τη γενική ενικού και την αιτιατική πληθυντικού αριθμού στο γένος που βρίσκεται.
quibus: τη δοτική ενικού και την ονομαστική πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος.
hoc: τη γενική ενικού και την αιτιατική πληθυντικού αριθμού στο γένος που βρίσκεται.

Μονάδες 6

γ. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα και να συμπληρώσετε στα κενά του τους τύπους που ζητούνται (να διατηρηθεί το γένος, ο αριθμός και η πτώση).

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
parvi		
	gratius	

Μονάδες 4

2.α. **secutus est:** Να γράψετε την υποτακτική στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό σε όλους τους χρόνους (για τους περιφραστικούς τύπους να λάβετε υπόψη το υποκείμενο).

Μονάδες 5

β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

recepit: το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στη φωνή που βρίσκεται.

dedit: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή.

dicitur: το ίδιο πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται.

rediit: το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού στην ίδια φωνή.

investiga: την αφαιρετική πτώση του σουπίνου.

mitte: τα απαρέμφατα ενεστώτα και μέλλοντα στην παθητική φωνή.

deduc: το β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται.

noli: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου.

possit: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής υπερσυντελικού.

Μονάδες 10

3.α. **dictator, is, civitati, Romam, Epheso, preti:**

Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις παραπάνω λέξεις των κειμένων που σας δόθηκαν.

Μονάδες 6

β. **ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi:**

Να αναγνωρίσετε την παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της.

Μονάδες 5

γ. **Noli spectare:** Να εκφράσετε την απαγόρευση με τον άλλο τρόπο.

Μονάδες 4

4 α. **Noli spectare quanti homo sit:** Για τη δευτερεύουσα πρόταση αυτής της περιόδου να δηλώσετε το είδος της, να δικαιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της και να τη μεταφέρετε στον ευθύ λόγο.

Μονάδες 9

β. **Tu hominem investiga:** Να μετατρέψετε την πρόταση αυτή σε βουλευτική εξαρτώμενη από τη φράση **Cicero illum monebat** (= ο Κικέρων συμβούλευε εκείνον).

Μονάδες 6